

Inspeksjonsrapport

2012.167.I.KLIF

Elkem AS, Salten verk
N-8226 Straumen

Inspeksjon ved Elkem AS, Salten Verk

Dato for inspeksjonen: 23. mai 2012
Rapportnummer: 2012.167.I.Klif
Saksnr.: 2011/100

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
John Kristian Magnussen

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Rune Andersen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble funnet under inspeksjonen ved virksomheten den 23. mai 2012. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Klima- og forurensningsdirektoratet avdekket fem avvik og ga en anmerkninger under inspeksjonen. Følgende avvik ble funnet:

- Virksomheten har ikke utarbeidet noen detaljert plan for tildekning og avslutning av deponiet.
- Det ble observert avfall på deponi som ikke er tillatt deponert i henhold til regelverket
- Det var ikke lagt rør for drenering av vanntilførsel fra en sidedal i deponiet.
- Virksomhetens overvåkingsprogram for deponiet er mangelfull.
- Det er ikke etablert akseptgrenser for overvåking av miljøparametere i sigevann fra deponiet.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Elkem AS, Salten Verk må sende en skriftlig bekreftelse innen 1. august 2012 på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

1. juni 2012	Rune Andersen	Einar Knutsen
dato	kontrollør	seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Navn: Elkem AS, Salten Verk		Anleggsnr: 1845.0004.01
Besøksadresse: Valjord, Straumen		
Postadresse: N-8226 Straumen		
E-post: john.kristian.magnussen@elkem.com		
Kommune: Sørfold		Fylke: Nordland
Organisasjonsnr.: 973095366		Eies av: 911382008
Bransjenr. (NACE-kode): 20.130 - Produksjon av andre uorganiske kjemikalier		
Tillatelse gitt: 27. mars 1996	Sist rev.: 18. februar 2008	Risikoklasse: 1

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført etter henvendelse fra grunneiere av eiendommen der Andkilen deponi er lokalisert. Deponiet er ekspropriert eiendom tilhørende to grunneiere. Begge de to grunneierne var tilstede under befaringen på deponiet.

Inspeksjonstema

- deponering av avfall
- utslippskontroll
- tillatelse

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Elkem AS, Salten Verk plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Klif skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 1. august 2012 sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet. Avvikene vil også bli fulgt opp gjennom den varslede revisjonen ved virksomheten i uke 34.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@klif.no) til Klif v/Rune Andersen.

4. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). Elkem AS, Salten Verk er i tillatelsen plassert i risikoklasse 1. Dette betyr at dere skal betale kr. 20 000,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura vil bli ettersendt.

Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Fylkesmannen i Nordland, ved miljøvernavdelingen

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Virksomheten har ikke utarbeidet noen detaljert plan for tildekning og avslutning av deponiet.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven pkt. 6.3.5

Kommentarer:

I følge tillatelsen skal virksomheten ha utarbeidet en avslutnings og etterdriftsplan for deponiet.

I søknaden om fornyelse av tillatelsen for Andkilen deponi, utarbeidet av NGI og datert 1. september 2004, ble det kort redegjort for avslutningen av deponiet. I følge beskrivelsen skulle det foretas en avretting av det ferdigstilte området før tilførsel av mineraljordmasse med minimum 0,4 m tykkelse og med tilsåing med egnet gressblanding.

Klif mener dette ikke er tilstrekkelig plan for å kunne starte avslutning av området. Mye av området har nå vært ferdig oppfylt i mange år, slik at arbeidet med å avslutte disse deler av deponiet burde vært gjennomført eller påbegynt. Virksomheten har selv i sine styrende dokumenter, jf. Dok.id: 10500 – versjon 2, beskrevet at deponiet skal ferdigstilles og tilbakeføres etappevis i henhold til ekspropriasjonsskjønnet og til generalplan for deponiet.

I følge veilederen til deponiforskriften skal en avslutningsplan som et minimum inneholde følgende opplysninger.

- Endelig kotehøyde for alle deler av deponiet.
- Forventet avslutningstidspunkt for de ulike deler av deponiet.
- Opplysninger om overdekking og sikring av områder hvor deponiet avsluttes.
- Topptetting og eventuelle andre tiltak for reduksjon av nedbørsavhengig infiltrasjon.
- Sikring av tekniske installasjoner for drift (sigevann og deponigass), kontroll- og overvåking i etterdriftsfasen.
- Beskrivelse av deponiets landskapsmessige utforming ved avslutning (topografi, vegetasjon).
- Kostnadsdekning for avslutningstiltakene.

I henhold til deponiforskriften vedlegg III skal etterdriftsplanen inneholde en beskrivelse av prosedyrer for overvåking og kontroll av:

- Sivevannets mengde og sammensetning
- Overflatevannets mengde og kvalitet (oppstrøms og nedstrøms deponiet)
- Grunnvannets nivå og kvalitet (oppstrøms og nedstrøms deponiet)
- Beskrivelse av vedlikeholdsplaner for måleutstyr og installasjoner mht. punktene ovenfor
- Setninger i deponiet

Avvik 2

Det ble observert avfall på deponi som ikke er tillatt deponert i henhold til regelverket.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven pkt. 6.3.2

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall kapittel 9 – Deponering av avfall, § 9-4

Kommentarer:

Under befaring på deponiet ble det observert avfall som ikke er i henhold til det som står opplistet tillatt deponert i tillatelsen, eller som er tillatt deponert i henhold til avfallsforskriften.

Det ble observert jernskrot både ved innkjøringen til området og ved fyllingsfronten. Dette er ikke tillatt deponert i henhold til det som står oppgitt i tillatelsen.

Videre ble det også observert to store hauger med risvirke og en stor haug med bark og kutterflis lagret ved deponifronten. Virksomheten opplyste at mengden risvirke hadde vært betydelig større og at rundt 80 % av dette var fjernet.

Foruten det organiske avfallet nevnt ovenfor i form av risvirke og bark/kutterflis, fremgår det også av årsrapporten at det deponeres flis, spon og bark som kommer fra driften. I 2011 utgjorde dette i følge årsrapporten 242 tonn.

Ifølge avfallsforskriften er det ikke tillatt å deponere biologisk nedbrytbart avfall, med unntak av avfall hvor totalt organisk karbon (TOC) ikke overstiger 10 % eller hvor glødetapet ikke overstiger 20 %.

Avvik 3

Det var ikke lagt rør for drenering av vanntilførsel fra en sidedal i deponiet.

Avvik fra:

Vedtaket i brev om endret tillatelse for Andkilen deponi datert 21. februar 2006

Kommentarer:

I følge vedtaket skal deponiet utformes og avsluttes slik det er beskrevet i oppgraderingssøknaden, NGI rapport nr. 20031219-1. Videre står det i vedtaket at Klif lempet på krav om dobbel bunn- og sidetetting ut fra at det i foreliggende dokumentasjon fremgår at

miljøet ved dagens situasjon er ivaretatt og at sigevann ikke utgjør noen miljøfare på mennesker og dyr nedstrøms deponiet.

I NGI rapporten fremgår det at vann som kommer inn fra små sidedaler skal samles opp i rør og ledes inn på hovedavløpet (kulverten) som er lagt gjennom hele bunnen av bekkedalen. Hovedavløpet kommer ut i bekk nedstrøms deponiet og renner derfra ut i sjøen.

Under befaringen ble det påvist en sidedal der deponering var påbegynt uten at det var lagt inn noe dreneringsrør. Vann som kom inn fra sidedalen ble forurenset av de deponerte massene og fant nye veier og havnet tilslutt inn i hovedavløpet.

Avvik 4

Virksomhetens overvåkingsprogram for deponiet er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven pkt. 6.3.4

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall kapittel 9 – Deponering av avfall, § 9-14

Kommentarer:

I følge tillatelsen skal det etableres prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, tilsyn og overvåking av deponiet i driftsfasen i samsvar med kravene i deponiforskriften.

I tillatelsen vises det til NGI rapport 20031219-1 om oppgraderingssøknad for drift av deponiet. I denne står det at det skal utføres årlig innvendig inspeksjon i hovedrøret.

Virksomheten opplyste at dette ikke var fulgt opp og at det av sikkerhetsmessige grunner var besluttet ikke å gjennomføre slike manuelle inspeksjoner. Det var derfor ikke gjennomført noen kontroll av dette røret de siste årene og tilstanden på røret kunne derfor ikke dokumenteres.

Virksomhetens overvåkingsprogram er ikke samsvar med kravene i tillatelsen og i deponiforskriften. I tillatelsen vises det til deponiforskriftens bestemmelser. I vedlegg III i denne forskriften er det listet parametere som skal inngå i overvåkingsprogrammet. Blant annet inngår ikke vannmengdebestemmelser av sigevann og overflatevann og ikke overvåking av grunnvannsnivået

Avvik 5

Det er ikke etablert akseptgrenser for overvåking av miljøparametere i sigevann fra deponiet

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2.ledd pkt. 6

Kommentarer:

I følge internkontrollforskriften skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Virksomheten gjennomfører årlige analyser av innhold av blant annet metaller i sigevann.

Det er imidlertid ikke etablert noen akseptgrenser for på hvilke nivåer virksomheten skal vurdere tiltak eller iverksette ytterligere undersøkelser.

I rapporten for sigevannskontroll for 2011 er det for eksempel funnet forhøyde verdier av bly og TOC i en av brønnene. Det er også funnet verdier av andre parametere i brønnene og i utløp kulvert og bekk som overskrider anbefalte terskelverdier for sigevann.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten har ikke tegning over rørsystemet som er lagt inn i deponiet

Kommentarer:

I deponiet er det lagt inn et dreneringssystem som består av et 1600 mm rør som går i bunnen av hele bekkedalen. Fra mindre sidedaler skal det i henhold til den opprinnelige generalplanen for deponiet og i henhold til oppgraderingssøknaden datert 1. september 2004 (NGI-rapport 20031219-1) legges 600 mm rør som kobles inn på hovedrøret.

Virksomheten kunne ikke fremlegge noen tegning på hvordan disse rørene var lagt ned i deponiet.

8. Andre forhold

- Virksomheten hadde nylig gjennomført en kartlegging av deponiet med utbredelse og kotehøyder. På deponifronten gikk kotehøyden på enkelte steder over det som er forutsatt i plantegninger for området etter at deponeringen er avsluttet. Virksomheten opplyste at dette skyldtes manglende planering av seneste tilkjørte masser og at dette ville bli planert ut etter hvert.
- Virksomheten opplyste at målinger som nå var foretatt av deponiets utbredelse ville bli lagt til grunn for en mer nøyaktig bestemmelse av volumet som var lagt på deponiet og på gjenstående volum.